

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.
(Priloga Vrtnu.)

Štev. 8.

Ljubljana, dne 1. avgusta 1896.

IV. tečaj.

V večernem hladu.

(Slika. — Spisal Ivan Dragomir.)

»**V**en na travo, mati! Na travo!«
Kričali so mali razposajenčki pri Dolinarju v nedeljo proti večeru. Gnetli so se okrog matere, mole-
dovali, prosili, obljubovali, dokler jim niso dovolili. Saj
se pa tudi ni bilo mogoče drugače odkrižati teh kričačev.
Vzeli so najmanjšega v naročje ter šli ven pred hišo.

Tu se je pekoče solnce že poslavljal od razgrete
narave. S poslednjimi žarki je še obsevalo cvetoče
vršičke stare, častite hruške pred Dolinarjevo hišo. Ko
je slednjič tudi ono zatonilo za gorami, spuščal se je
večerni mrak na vso naravo. Tiha noč je razgrnila svojo
temno krilo in zavila trudno naravo v mirno spanje,
sladek počitek. Na vso naravo je legel oni blagodejni
večerni hlad, ki nas zdelane in utrujene od dnevne vro-
čine tako ljubko vabi na hladno travnato ležišče pred hišo.

Dolinarjevi so z veseljem posedli in polegli po
mehki travi okrog matere. Visoko nad njimi, na sinji
oblok pa je priplula bleda luna v svojem zlatem vozu.

Spremljale so jo neštete zvezdice, njene hčerice. Lahen vetrič je pripihljaj in zazibal listje na stari, častiti hruški, da je skrivnostno šumela in šepetala tjá v mirno tiho noč. S hribčka sém, od bele cerkvice, so pa pripluli milodoneči glasovi večerne avemarije. Kako ljubki, kako prijetni so vendar ti glasovi!

Mala družba pred Dolinarjevo hišo se ni ustavljala temu klicu. »Pokleknimo, otroci, in molimo«, dejali so mati ter pristavili: »Bomo pa še rožni venec takoj odmolili, da mi ne boste potem vsi pospali pri molitvi.« Nato so se dvigale molitvice iz nedolžnih srčec pod sinji oblok in še dalje, dalje, tjá pred prestol nebeške Kraljice.

Ko so odmolili, bil je Jožek prvi na nogah. »Sedaj smo pa brez skrbi«, dejal je in stekel po vrtu. Drugi so se usuli za njim. Sedaj se jim je šele pričelo pravo veselje: igrali so, skakali, smejali se in — jokali, kakor je ravno prišlo. Njih krik je pa odmeval daleč v tiho noč. — Ko so se že tega tudi naveličali, jeli so šteti zvezde, katerih je že nepregledno število migljalo na sinjem obloku.

»Poglej, Jožek, ta-le je pa moja!« dejala je Anica. »Lej jo, kako je lepa in velika, največja izmed vseh!«

»Ni tvoja, ne!« zavrnil jo je Jožek. »Saj sem tudi jaz večji kakor ti!«

»Ne, moja je!« trdila je zopet Anica. In tako sta se prepirala nekaj časa za lepo večernico, ki je bila visoko, visoko nad njima. — »Lučica, pogledjte, lučica!« viknil je na jedenkrat Jožek ter stekel proti koncu vrta. Tu se je res pokazalo nekaj svetlega kakor kaka lučica. Hitro je hlastnil z obema rokama po nji — ná, pa je ni bilo. — Kmalu se je pokazala na drugem koncu vrta. Zopet so se vsi usuli za njo, a nihče je ni dobil.

»I, kaj pa vendar imate?« pokarajo jih mati, »da tako letate.«

»Lučice lovimo, lučice«, odgovorijo vsi hkrati.

»Kakšne lučice, menda so kresnice? Le sém pojdite, sedaj ste se že naskakali in naigrali. Boste pa še kaj zapeli.«

Na petje so pa bili Dolinarjevi kakor medved na méd. Sami res da niso napravili Bog vé kaj; če so pa

še mati pomagali, je pa že bilo nekaj. Četudi je včasih šlo nekoliko navskriž, šlo je pa vendar. Peli so in peli, da so prepeli že vse Marijine, vse narodne, vse, kar so vedeli in znali. Anica je bila že kar vsa hripava od samega petja.

»Mati, ali ste tudi vi tako prepevali, ko ste bili toliki, kakor smo sedaj mi?« vprašala je, ker je želela, da bi že skoraj pričeli kaj družega.

»Tudi, ljubi otroci, tudi!« pripovedovali so mati. »Sicer sva bili vedno sami z materjo, pa je vendar bilo prijetno. Že takrat namreč nisem imela ne bratcev, ne sestric, ne očeta, jedino mater še. Kolikokrat so tudi oni tu sedeli v večernem hladu! Utrujeni in zdelani so prišli s polja, in zvečer so se kaj radi ohladili od dnevne vročine. Tedaj sem gotovo prišla od kakega kraja, zlezla jim na koleno ter jim ljubko zrla v one mile oči. Oni so me božali, gladili mi lasce ter me učili prvih molitvic. Pripovedovali so mi toliko lepega, da se nisem nikdar naveličala jih poslušati. Kar zagledala sem se v njih mili, prijazni obraz. Visoko nad nama so pa migljale neštete zvezdice. Ali ni bilo tedaj res prijetno?«

»Joj, joj, kako je bilo lepo! Še kaj povejte, še kaj!« silili so otroci, ki so med tem v krogu posedli in poglobili po mehki travi okrog matere.

»Kratke so bile te urice, ljubi moji, kratke«, nadaljevali so. »Sama nisem vedela, kdaj so minile. Komaj sem bila tolika, kot si sedaj ti, Anica, ko se je nekaj pripetilo, na kar prej nikdar nisem mislila, da bi se moglo zgoditi. Mati so mi smrtno oboleli. In večje nesreče za otroka si ne morem misliti, kakor je ravno smrt dobre matere. Kako sem molila za svojo mater, katero sem imela tako neizrečeno rada! In vendar — Božja volja je morala biti.

Ko so mati že čutili, da se jim bliža poslednja ura, pozvali so me nekega dne k sebi. Večer se je že storil in v sobi je bilo tako tiho, tako temačno; le mala lučica pred Marijino podobo ob materini postelji je skrivnostno plapolala in pojemala. Sami sva bili v sobi. Tedaj so me pogledali tako milo, tako pretresljivo, da sem takoj uganila, po kaj so me pozvali — po slovo. Solze so jim stopile v osteklenele oči, podali so mi

desnico ter govorili s pretrganim tresočim glasom: »Zapustiti te moram, ljubo dete, samo, ubogo siroto. — A ne plakaj, potolaži se! Zapuščam ti drugo mater, — boljšo kakor vse zemeljske matere. Poglej jo, Mater sirot! V njeno varstvo te izročam. Nje se okleni z vso otroško ljubeznijo, s celim srcem! — Ljubi jo, kakor si mene, in ne bo te zapustila. Obilo ti bo poplačala vso ljubezen in spoštovanje, katero si vedno gojila do mene. — Slušaj jo, kakor si mene, da mi tudi ti, preljubi otrok, prihiš kdaj nad zvezdami v naročje, da te zopet objamem, — da se združiva — za vedno!« . . .

Tiho, tako neprijetno tiho je bilo tedaj v mali družbi. Le globok, žalosten vzdih se je čul iz otroških prsij. V vrhovih častite hruške pa je šumelo listje svojo staro pesem dalje, dalje. Raz sinjega oboka so zvedavo zrle migljajoče zvezde na tiho družbo. Ženici se je utrnula solza in zdrknila po velem licu na brnkega sinčka.

»Oh, kaj ste vendar potem počeli, ko so vam zagrebli drago mater?« — oddahnila se je slednjič Anica, že vsa v strahu za svojo mater.

»Morala sem iz rojstne hiše, morala sem iz kraja nedolžnega veselja,« pričeli so zopet mati. »Poslali so me k tujim ljudem. Tu sem morala bridko občutiti, da sem brez matere, da sem sirota. Kamor sem se obrnila, povsod sem jih pogrešala. Ni jih bilo, da bi mi smehljaje rezali kruha, morala sem ga prejemati iz tuje roke. Ni jih bilo več, da bi me zjutraj rahlo zbudili iz spanja, da bi skupno molili jutranjo molitev. Komaj se je dobro zdanilo, že so me poslali na pašo s koščkom kruha, kar naj bi bilo moje kosilce.

Koliko hudega sem tukaj skusila, koliko žalosti užila, vam skoro ne morem povedati. Bila sem vedno sama, tovarišic nisem imela, in jih tudi nisem iskala. Dostikrat se mi je oglašal glad, ko sem použila svoje borno kosilce, košček kruha. Žalostna sem tavalala po pašniku in — jokala. In vrhu tega še spomin na umrlo mater! Domislila sem se, kako je njih roka čula nad mano kakor angelj varih, kako sem jim lahko potožila vsako gorjé. Spomnila sem se onih prijetnih večerov, ko me je še draga materina roka gladila po čelu, ko

so me pritiskali k sebi, ko so me učili molitvic. — In sedaj, sedaj? ... Ni jih, moje zlate mamice! Ni jih! ...

In vendar, — ali mi niso nekaj obljubili, ko so se na smrtni postelji poslavljali od mene? Rekli so mi, da je Bog onim, ki spoštujejo svoje stariše, že na tem svetu obljubil plačilo. In še nekaj! Izročili so me v varstvo neki drugi materi, Materi vseh sirot. K nji naj se torej zatekam, ona je sedaj moja mati!

Stopila sem torej v ono kapelico ob cesti. Zahajajoče solnce se je že poslavljalo od prijazne kapelice in zlatilo solze, ki so mi stale v očeh. Z otroško zaupljivostjo se obrnem do podobe Matere božje z Jezusom v naročju. Čim dalje zrem v njen mili obraz, tem ljubezniveje, se mi zdi, da me gleda tudi Marija. Ta mili pogled mi tudi privabi otroško zaupljivo prošnjo do Matere sirot: »Kaj ne, Marija, tako sem pričela moliti, da si zdaj ti moja mati, odkar so mi zagrebli mojo drago mamó? Glej, k tebi pribežim, ker jih ni več, da bi mi otirali solze. Rada te hočem imeti, kakor sem rada imela svojo ranjko mamó. In ko pride majnik, ti hočem okrasiti ta oltarček, da boš kar v samih rožicah. Kaj-ne, Marija, da me boš potem tudi ti rada imela, kaj-ne, da me boš?« ...

Tedaj sem se tako zaverovala v Marijino podobo, da sem pozabila na vse. Nisem se spomnila, da je vsak dan ob tem času prihajala tu mimo grajska gospa, katero sem do sedaj vedno uljudno pozdravljala. Hitro sem hotela popraviti, kar sem zamudila. A ko se ozrem, stala je že gospa pred kapelico.

»Kaj pa ti je danes, da si vsa objokana?« ogori me.

»Lačna sem.«

»No, pa steci z menoj, boš pa pri meni kaj dobila«, vabi me prijazna gospa.

In kdo bi tedaj raje ubogal kakor jaz! Vesela sem hitela za prijazno gospo, ki je imela zame toliko lepih besed. Po poti me je spraševala o mojem domu in o mojih stariših. Ko sem ji pripovedovala, da nimam ne matere, ne očeta, da sem sirota, prikradla se je tudi nji blaga solza pomilovanja.

Ko sva prišli v grad, obdarila me je dobrotljiva gospa z dobro jedjo ter mi dovolila, da smem še katerikrat priti, če bom vedno lepo umita in počesana.

Zopet sem vesela hodila vsak dan v grad k dobri gospej. Saj je bila ona razun Marije v kapeli jedina, kateri sem mogla potožiti vse svoje gorjé, vse svoje težave. A le malo časa. Kmalu sem se grajski gospej tako prikupila, tako priljubila, da me je vzela k sebi v službo. Sedaj so prišli zame zopet veseli dnevi. Dobra gospa mi je nadomeščala mater. Ker svojih otrok ni imela, ljubila me je kakor lastno hčer. Potrudila se je zame, kjerkoli je mogla. Vse je storila zame, da sem dobila vse premoženje svojih starišev in poštenega mladeniča za moža.

Glejte, ljubi moji, zopet sem prišla tù sem, kjer sem prebila toliko veselih večerov. Četudi sem že v prvi mladosti zgubila očeta in mater, se mi je vendar pozneje dobro godilo. A zakaj? Zato, ker sem vedno ljubila in spoštovala svoje stariše. Ako hočete torej, ljubi otroci, da se bo tudi vam kdaj dobro godilo, ljubite in spoštujte svoje stariše! Radi jih ubogajte, ne napravljajte jim skrbi in žalosti. Vsak dan molite zanje, da bi vam jih Bog ohranil še dolgo, dolgo. Saj sedaj še ne veste, kaj imate, ko imate dobre, skrbne stariše.«

Solza je zdrknila materi po levem licu, ko so se spomnili, koliko veselja, koliko žalosti so užili v svoji mladosti. In vendar, kako prijetni so ti spomini! Ž njimi so skušali vzbuditi pri svojih malih poslušalcih ljubezen in spoštovanje do roditeljev, zlasti pa še zaupanje do Matere nas vseh.

* In ne zaman. Predno je sladki sén objel mala bitja v mehkih posteljcah, pluli so božji krilatci iznad hiše tjà pod sinji oblok. Hiteli so s prošnjami, z gorečimi molitvami nedolžnih otročičev za svoje stariše tjà pred prestol Vsemogočnega, v naročje nebeške Kraljice. Pred hišo pa je lahen vetrič v čarobni mesečini zibal listje častite hruške, da je skrivnostno šumela in šepetala vedno vresničujoče se besede Najvišjega: »Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji.«

Veseli kôsci.

Je solnčece zlato	Pojó mi veselo,
Zašló za goró,	Pojó mi lepo —
Pa kôsci raz trato	Še dolgo zvenelo
Domov pripojó.	Mi bo na uhó:

„Kdor hoče živeti
V radósti srcá,
Naj z nami zna peti,
Naj móli Bogá.“

A. P.

Na paši.

Na paši otroci smo radi,	In kogar pot pelje tod mimo,
Živinico čuvamo mi,	Radosten ozira se k nám,
Če mirna je, pojemo v hladi,	A tudi mi se veselimo,
Da petje nam daleč zveni.	Saj Stvarnik vesel nas je sam.
Ko pesem je naša končana,	A treba že s paše je gnati,
Pa vzamemo knjige v roké,	Pomolzejo krave domá,
Kjer shranjena dobra je hrana	In potlej za južino mati
Za mlade in bistre glavé.	Nam kruha in mleka podá.

— n —

Slovenka.

Pri krstu za Milko krstili so me,
Slovenki mi dali slovensko ime:
Čem Milka se zvati,
Slovenka ostati.

Zdaj v šolo hoditi začela sem že,
In lepega mnogo nas v šoli uče:
Jaz pridna čem biti,
Lepó se učiti.

In vedno lepó se učila jaz bom,
In v šolo prav rada hodila jaz bom:
Navadim se brati
In tudi pisati.

In potlej bom Milka, slovensko dekle,
Ker dali pri krstu so to mi ime:
Čem Milka se zvati,
Slovenka ostati.

A. P.

V naravi.

„Oh, mati, pogledjte, cvetlice
Prepregajo travnik in log;
Kako prijetne dišave
Tù širijo se naokrog.“

„„Visoko, visoko, dete,
Dišave se dvigajo,
Kadila Bogu v proslavo
Cvetlice zažigajo.““

„Oh, mati, pogledjte kvišku,
Poglejte v sinje nebo,
Kako tam ptičica kroži,
Kako prepeva sladko.“

„Oh, mati, pogledjte potoček
Zaganja v divji se beg.
Le dalje hiti, le dalje,
Kam urni žene ga tek?“

„„Mogočnost božjo, dete,
Opeva ptičica ta,
Visoko nesó jo krila,
Tam gori vsi smo doma.““

„„O božji dobroti, dete,
V tujino pravit hiti;
Darovi božji so sami,
Kar vidijo ti oči.““

Greg. Gornik.

Uresničene sanje.

(V spomin na babico. — Spisal Tone Tonejevič.)

»Kaj pa vam je, babica, da ste danes tako otožni?«
Tako vprašam nekega jutra svojo najboljšo zaščitnico, ko pride iz svoje sobe nenavadno zamišljena in čmerna.

»E, e; slabo je, slabo! Če se res zgodi kaj takega, ne vem, kaka bode«, odgovori ženica in sede poleg mene h gorki peči.

Nekoliko časa molčiva. A mene vedno nekaj šegeče: »Vprašaj babico, kaj ji je; dobra je in vse ti razodene, le ne odjenjaj.«

Malo pokašljam in zvedavo vprašam: »Babica, kaj ste preje rekli, da se nam bo slaba godila? Oh, mene tako skrbi. Kaj pa je, povejte vendar.«

»E, čudne stvari se mi podé po sivi glavi. Saj bi ti ne povedala, a ker se ravno tebe tiče in ker vem, da si v šoli razumen, povem vendar-le, da ne skrbiš za-me.«

»O prosim, dobra babica, saj sem že deset let izpolnil, vse bom umél.«

»No, dobro. Le poslušaj. Nekaj čudnega se mi je sanjalo. In nič ne bi dejala, če bi bila včeraj govorila kaj jednakega, a tako nenavadnih prizorov še nisem gledala v sanjah. Daj Bog, da se ne uresniči. — Morebiti veš, da te imam jaz najrajša. Glej, po noči so pa tebe vzeli tuji ljudje in bridke solze so tekle po mojem velem licu. Sedim namreč pri peči, kakor sedaj, — tako se mi je sanjalo — in ti skačeš po sobi. Oče in mati so od doma. Kar zaropoče nekaj v veži, in v hišo stopi dolg, kosmat, grd mož. Svetlo pogleda okoli sebe in naglo te popade in zbeži iz sobe. Jaz zajokam in — se zbudim. Ker pa sanje velikokrat kaj pomenijo, zato se bojim, da bi se ti kaka nesreča ne zgodila.«

»O, ne bojte se za-me«, odgovorim. »Nihče me ne vzame! Vedno hočem pri vas ostati. In oče pravijo, da sanje nič ne povedó.«

»Da bi le res bilo«, pripomni babica pomenljivo.

Dolgo se že pogovarjava. Meni pa nikakor noče v glavo, da bi mogel kdo biti tak, da bi me vzel sta-

rišem. A hotelo je drugače biti. Babičine sanje so se uresničile, le ne tako grozovito. Kako se je to zgodilo, vam takoj povem.

Po kosilu sedimo vsi domači: babica, oče, mati in jaz pri peči. Zunaj brije burja, da se večkrat kak oster viž-viž-viviž začuje v gorko sobo. Ne pogovarjamo se dolgo, kar zadrdrá nekaj za hišo in za malo časa se ustavi voz pred vežjo. »Vè, vè«, zavpije nekdo.

Hitro skočim k oknu, in veselega prizora!

Raz voz stopa velik, bradat, a prijazen mož — moj stric. Oče in mati hitita vèn, babica ostane pri peči, in jaz jo uberem od okna za babičin hrbet.

Kmalu pridejo v hišo stric, trgovec v bližnjem mestu. Hitro sežejo babici v roko in mene pobožajo po licu, rekoč:

»Le sèm, danes greš z menoj!«

»Ne vem, kako bo«, pravijo oče, stopivši v sobo, »danes je premraz.«

»Šaj bo na gorkem pri nas«, odgovoré stric.

»Ne, ne, tega mi ne smete vzeti«, potegne se babica za-me.

Nato prinesó mati hleb kruha in jedi. Vsi sedejo za mizo in pričnó živahen pogovor. Dolgo poslušam, kdaj pride kaka beseda name, a nič ni. Nestrpen začnem torej babico vpraševati, če grem res v mesto, zakaj meni je jako ugajalo stričevo govorjenje, in babica se mi je skoro zamerila, ker je branila. — Kar se začuje klic:

»No, Tonček, ali greš z menoj? Oče in mati te pusté in babica te že pogreša za jeden dan. Jutri se nazaj pripeljeva.«

»Dá«, rečem tiho.

»Kako?« vprašajo stric.

»Če me pusté, že grem. Samo napraviti se moram.«

»Je že dobro. Kadar se napraviš, potem greva«, pravijo stric. »Kaj ne, mati«, nadaljujejo obrneni proti babici, »za danes ga pustite?«

»Ako že ni drugače, naj pa gre; ali rada bi ga imela doma.«

Nato še dovolita oče in mati, in jaz moram brž dobiti praznično obleko. Še nikoli se za cerkev nisem

tako hitro napravil, kakor danes. Brž sem omit in v novih hlačah še hitreje. A stric nočejo vstati od mize. Tolikrat grem k mizi, da se pokažem, a nič ni.

»Le potrpi!« Tako me tolaže oče. »Kmalu gresta.«

Naposled se vendar vzdignejo stric in v spremstvu skrbne babice gremo ven. Oče napregajo, babica mi pa šepne na uho:

»Glej, sanje so se uresničile. Mož, velik in bradat, je prišel po te. Vzame te meni, ali le za jeden dan. Hvala Bogu, da se je tako srečno izteklo. — Zdaj pa na voz in jutri pridi za gotovo nazaj.«

V hipu sedim na vozu pri preprijaznem stricu, ne meneč se za mrzlo burjo. Še jedenkrat mi stisne mila babica roko in — voz zdrči v dve uri oddaljeno mesto. Kako je bilo tam, vam pa povem morebiti ob drugi priliki.

Mravlji.

(Basen.)

Zvečer sta se se sešli mravlji, sosedi v mravljišču.

»Joj, kakó sem zdelana«, reče prva, »ves božji dan sem prevlačevala košček sladkorja, pa ga nisem mogla spraviti do dóma; na sredi poti sem ga morala pustiti.«

»»A takó, ti misliš drobtinice od sladkorja, ki ga je razsula neka deklica tam na cesti? Pa kakó je to, saj je bilo polno majhnih koščkov tam...««

»Da, ali jaz sem se lotila največjega.«

»»Brezumnica««, reče druga, »»vidiš, jaz pa sem nosila le bolj majhne koščke; le pojdi pogledat, kakšen kup jih je! Seveda, ti hočeš vse najedenkrat. Nu, pa imaš. Boš saj vedela za drugikrat!««

Siluška.

Mucke tri imamo.

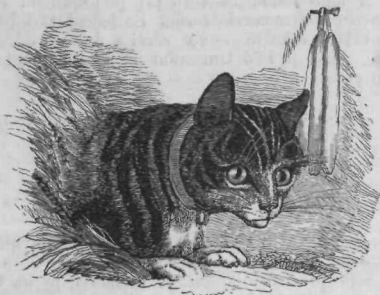
Mucke v hiši tri imamo
In nobene ne prodamo!
Čvrste, gibke, ljubeznive
Mucke vèn in vèn igrive!

Prva bel ima kožušček.
Črnopisan čez trebušček;
Mucka ta je sladkosneda,
Po policah se razveda.

Druga v dlako je rujava,
Iger polna ji je glava;
Kjer je klopčič z nogavico,
Vedno drega ga z nožico!

Tretja muca v kožuh siva,
Sitnica nenasitljiva —
Mleka hoče pol golide,
Ko iz hleva dekla pride.

Vnésar.

Semenj v Potoku.

»**P**anes so mi pa tako krave nagajale, da me paša prav nič več ne veseli. Kar potegnili bi jo, da me ne zadržuje semenj.«

»Zdaj pa res ne smeš uiti! Lej, samo še jeden teden imamo in skušali se bodemo, kdo je najboljši pastir. V nedeljo se pokaže, kdo najpreje vstaja in koga ni nič strah.«

»Dobro. Toda, glej, da ne prederesh gnojnice!«

»Za-me ne skrbi. Le ti pazi, da ne poglodaš pominjaka! Lahko noč.«

Tako se pogovarjata nekega večera glavi vseh potoških pastirjev, Lukčev Matija in Morétov France. Kakor lahko posnamemo iz njunega govorjenja, pričakujeta imenitnega pastirskega praznika. In res. V nedeljo je v Potoku semenj. Doma bodo cvrli prav okusne bobbe, pekli povite štruklje in opoldan je velika pojedina. Dalje se skušajo pastirji, kar dá povod mnogim šalám in zabavam. Ker pa morebiti ni vsem znano, kako se skušajo, naj vam tù kratko pojasnim.

V Potoku gonijo druge dni v letu navadno okoli pete ure. No, včasih žene kak zaspanec tudi ob šestih in še pozneje, če ni drugače. Pa sedaj se nihče ne zmeni za pastirja, naj že krevsa za kravicami malo preje ali pozneje. — Vse drugače pa je v Potoku o semnju ali cerkvenem »žegnanju«. To jutro se mora pokazati, kdo je res pastir. Zato tudi ni dan odločilen, kdaj naj kdo žene; tudi petelin se danes prepozno zbudi, pastir ga mora prehiteti, ako je le mogoče. Kot plačilo so pa postavili pradedje sila kočljive darove. Ženi prvi ali drugi ali zadnji, nič prida ne dobiš. Kdor je prvi s kravami na travniku, predere gnojnico, drugi nosi kopita, tretji gloda ščurkove kosti in tako ima vsak kako delo do zadnjega, ki gloda pominjak.

Pojdimo torej v Potok na pastirski praznik in opazujmo, kako se vrši vsa zabava!

Ze na predvečer se zberó pastirji pod orehom v sredi vasi. To je govorjenja in postavljanja! Prvo besedo ima Moretov Francé, ki že misli drugo leto zameniti svojo službo. Vseh skupaj je osem, pa tako govore, kakor bi bila vsa vas njihova. Ravno se zgovarjajo, da še nocoj spat ne gredó, ampak da hočejo na vasi ostati do jutra, kar se oglasi izza vogla sosedne hiše močan, grmeč glas hudega Škrbelja: »Otroci, spat!«

Vsi se na mah razkropé in v trenutku je vse tiho. Pač dobro jim je znan glas strogega gospodarja.

Jasna noč nam obeta lepo jutro. Mirno vse počiva in zdaj pa zdaj moti nočno tihoto ura v zvoniku. Ravno dve je odbila. Kar začnè na Morétovem hlevu nekaj šumeti in po stopnicah se oprezno priplazi pastir Francé. Nekako plašno se ozira na okrog po strahovih, gleda in posluša, če ni morebiti že kdo pod vasjo na pašniku.

Nato stegne roki proti nebu, globoko zazdeha in tiho odide v hlev. Pazno se bliža kravi-vodnici; zamaši zvonec in jo spusti. Nato zdrami še drugi dve kravi in varno jih poganja iz hleva.

Kmalu so pod vasjo. Tu odmaši Francé glasni zvonec, in krepki juhú se razlega po svežem jutranjem zraku. Nihče mu ne odgovori. Takoj vé, da je predrl gnojnico. Vesel žene tedaj svojo živino na domači pašnik. Tù poje in vriska, da vsa okolica odmeva.

Ura udarja tri v zvoniku. Za cerkvijo začno pokati možnarji in v zvoniku se prične hitro potrkavanje. Pri Lukčevih zapoje kravji zvonec, nato še pri sosedu in kar na mah je na vasi cela čreda živine. To je vpitja, zmerjanja in vriskanja, da ljudje spati ne morejo. K sreči se odprè pri Morétu okno in oče Morè pomagajo pastirjem, da ima brž vsak svojo živino.

Kmalu se zopet vas umiri. V zvoniku počivajo zvonovi, le od pašnikov odmeva glasno vpitje in petje. In kako bi tudi ne! Saj se dere vsak na vse grlo in draži soseda, češ, da je pominjak poglodal.

Kake pol ure nagajajo tako drug drugemu. Sèm od vasi se začuje še jeden zvonec. Vsi takoj vedó, da žene Županov Peter. Urno se združijo in vse odmeva glušečega vpitja:

»Županov, pominjak poglodal, godavs, godavs.«

Peter prihaja vedno bliže. Hudó mu dé, da je zadnji. Jezi ga, da ga ni nihče poklical in da mu tovariši tako nagajajo, a ne odgovarja psovkam, ampak počasi koraka mimo nagajivcev za sivko. Žalosten gleda v tla in požira ostre psovke, dokler se mu srce ne izlije v debele solze. Srečno se zavije pot na stran in kmalu potihne glas nagajivcev.

Tako vpijejo in pojó do jutra. Ko pa zazvoni sedem, ženó domov, da se napravijo v najlepšo obleko in gredó v cerkev.

To je torej veliki pastirski praznik v Potoku. Vsako leto se obhaja z velikim veseljem, kaj torej čudno, ako staro in mlado težko pričakuje semnja!

—ár.

5. Ptica in deček.

*Allegretto.**P. Angelik Hribar.*

p

1. Kdo te, pti-ček ma-li, pe-ti je u-čil,
 2. Kdo u-čil me pet-ja, rad bi de-ček znal?
 3. Kje li ta sta-nu-je, da po-i-ščem ga?
 4. Vdobrem sr-cu bi-va, lju-bi de-ček ti,

p

f

Kje si ta-ko le-pe pe-smi-ce do-bil?
 Ma-le mo-je pe-smi mi je Stvarnik dal.
 Da jed-na-kih pe-smij tu-di me-ni dá.
 Do-bre-mu o-tro-ku pesmi po-de-li.

D a r.

Čemu cvetke so povite,
 Deklica ti mlada?
 Bi li ž njimi svoje kite
 Okrasila rada?

Ne; ti šopek si povila
 Iz cvetic na trati,
 Da bi Njej ga podarila,
 Ki je tvoja — Mati.

A. P.

Dobri bratec.

Jožek je na vrtu rumeno listje pobiral in ga zopet privezoval na ogoljeno grmovje. Slučajno gre sosed mimo in ga vpraša: »Kaj pa delaš, dečko?« Deček ga odkritosrčno pogleda in pravi: »Moja sestra je tako zelo bolna in mama se vselej jokajo, kadar doktor odhaja. Rad bi bil tudi jaz zvedel, zakaj jim je tako hudo; zato sem skrivaj poslušal, s čim jih bode zopet doktor razžalil.« — »No, in kaj si slišal?« — »Doktor je rekel: ‚Ali vidite one-le vele liste? Kadar bodo odpadli, pojde tudi vaš otrok od vas‘. Zato privezujem te liste, da moja ljuba sestra še ostane pri nas.«

Kratkočasnica.

Nagajivo. — Mati (pohvali nekemu gospodu svojega sinka): »Kaj ménite, naš dveletni Dragotinček pa zná že deklamovati?!« — Gospod: »Ni mogoče.« — Mati: »No, Dragec, povej nam brž tisto pesmico.« — Dragotin: »A-bá-á-bá!« — Gospod: »Izborno! Je-li to sam zložil?«

Uganke in šaljiva vprašanja.

1. Katera je najložja umetnost?
2. Katero oko je najbolj pazno?
3. Kaj bi slepec rad imel, ti pa ne?
4. Kdo največ trpi, kadar otrok zbolí?
5. Kako more fíjakar trideset ljudi v jedni kočiji na kolodvor pripeljati?

—

Odgonetka uganke v zadnji številki »Angeljčka«:

Rokavica.

Prav so uganili: Hafner Miroslava, učenka III. razr. v Ljubljani; Wabiš Štefka in Fanči, Lipold Amalija, učenke v Žalcu; Rant Mimi, poštna upraviteljica na Dobravi pri Ljubljani; Belec Marija, Gorjak Alojzija, Jandl Franciška, Rajh Matilda, Zencovich Ema, učenke IV. razr. v Ljutomeru; Gladek Luka, učenec II. gimn. razr. v Kranju; Gorjup Vekoslav, učenec III. razr. na Proseku; Drogenik Josip, Majer Fr., Peternel Ant., Schescherko Alojzij, Peteln Ferd., učenci v Št. Juriju ob juž. železnici; Zorko Fr., dijak v Široki Sedi pri Vačah; Cof Ivan, dijak III. gimn. razr. v Kranju.